

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ТЕХНОЛОГІЙ
КИЇВСЬКИЙ ІНСТИТУТ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ
ФАКУЛЬТЕТ «УПРАВЛІННЯ ЗАЛІЗНИЧНИМ ТРАНСПОРТОМ»
КАФЕДРА «УПРАВЛІННЯ КОМЕРЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ЗАЛІЗНИЦЬ»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету

«Управління залізничним транспортом»

Олег СТРЕЛКО

09 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**«ОРГАНІЗАЦІЯ ПЕРЕВЕЗЕНЬ НЕБЕЗПЕЧНИХ ТА НАЛИВНИХ
ВАНТАЖІВ»**

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузь знань 10 Природничі науки

спеціальність 101 Екологія

освітньо-професійна програма «Екологія транспортної інфраструктури»

Робоча програма з дисципліни «Організація перевезень небезпечних та наливних вантажів» для студентів галузі знань 10 Природничі науки спеціальності 101 Екологія за освітньо-професійною програмою «Екологія транспортної інфраструктури». – К.: ДУІТ, 2022. – 16 с.

Розробники: к.т.н., доцент, доцент кафедри «Управління комерційною діяльністю залізниць» Юрченко Оксана Григорівна

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри «Управління комерційною діяльністю залізниць»

Протокол від «_31_»_серпня_2022 року № _1_

Завідувач кафедри «Управління комерційною діяльністю залізниць»

Віктор МИРОНЕНКО

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо- професійна програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна скорочена форма навчання	заочна скорочена форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 10 Природничі науки	За вибором	
Модулів – 2	<i>Спеціальність</i> 101 Екологія <i>Освітньо-професійна</i> <i>програма</i> Екологія транспортної інфраструктури	Рік підготовки	
Змістових модулів – 2		4	4
Індивідуальне науково-дослідне завдання – не передбачене		Семестр	
Загальна кількість годин – 120		VII	VII
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 ; самостійної роботи студента – 5.	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	Лекції	
		30	8
		Практичні	
		15	2
		Лабораторні	
		–	–
		Самостійна робота	
		75	110
		Індивідуальні завдання:	
		не передбачене	не передбачене
Вид контролю:			
залік	залік		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання – 30%;

для заочної форми навчання – 9,1 %

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: підготовка фахівців, компетентних в доставці небезпечних та наливних вантажів залізницями України, підготовка небезпечного вантажу до перевезення та вибір і обладнання рухомого складу для таких перевезень.

Завдання:

- ознайомити студентів із законодавчою та нормативною базою перевезення небезпечних та наливних вантажів;
- навчати визначати небезпечні вантажі по класам, групам, ідентифікаційним номерам та номером ООН;
- навчити готувати рухомий склад під перевезення небезпечних та наливних вантажів та оформляти перевізні документи;
- ознайомити із порядком ліквідації наслідків аварійних ситуацій при перевезенні небезпечних вантажів.

Загальні компетентності:

ЗК01. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності

ЗК03. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК04. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово

ЗК11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Спеціальні (фахові) компетентності:

ФК13. Здатність до участі в управлінні природоохоронними діями та/або екологічними проектами в транспортній галузі.

ФК14. Навики здійснення безпечної діяльності в галузі транспортної інфраструктури та прагнення до збереження навколишнього середовища.

ФК15. Здатність аналізувати та прогнозувати параметри і показники функціонування елементів транспортної інфраструктури з урахуванням її впливу на навколишнє середовище.

ФК16. Здатність оцінювати ризики при перевезенні небезпечних вантажів.

ФК17. Розуміти основи організації процесів перевезень та їх вплив на навколишнє середовище.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен

знати:

основні положення та вимоги законодавчої та нормативної бази з організації перевезення небезпечних вантажів, загальні відомості про транспортні засоби та порядку підготовки їх до перевезення небезпечних та наливних вантажів, особливості при перевезенні небезпечних вантажів класу 1, знаки безпеки на небезпечних вантажах та рухомому складі, аварійні картки з ліквідації наслідків аварійних ситуацій;

уміти:

організувати перевезення небезпечних та наливних вантажів у внутрішньому та міжнародному сполученнях, застосовувати отримані з дисципліни знання для професійної діяльності з організації доставки вантажів, використовуючи аварійні картки для прийняття заходів з ліквідації наслідків аварійних ситуацій з небезпечними вантажами. Визначати клас небезпечного

вантажу за номером ООН, оформлювати перевізні документи на перевезення небезпечних вантажів.

3. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Законодавство у сфері перевезення небезпечних та наливних вантажів, класифікація та ідентифікація небезпечних вантажів.

Тема 1. Міжнародне та національне законодавство у сфері перевезення небезпечних вантажів.

Вступ. Загальні поняття та терміни, що використовуються у міжнародних та національних правилах, законодавча база перевезень небезпечних вантажів, вимоги Закону України «Про перевезення небезпечних вантажів», страхування перевезень небезпечних вантажів, проведення обов'язкового навчання фахівців, які забезпечують організацію перевезень небезпечних вантажів.

Тема 2. Класифікація та ідентифікація небезпечних й наливних вантажів.

Класифікація небезпечних вантажів. Показники та критерії класифікації небезпечних вантажів відповідно до ДСТУ 4500-3 «Вантажі небезпечні. Класифікація». Ідентифікаційні номери безпеки та класифікаційні коди небезпечних речовин та виробів класів 2 – 9.

Тема 3. Особливості перевезення небезпечних вантажів класу 1 та умови перевезення небезпечних вантажів в обмежених кількостях.

Визначення вантажів класу 1, умови їх перевезення. Заходи безпеки при перевезенні небезпечних вантажів класу 1 та вантажів інших класів в обмежених кількостях.

Тема 4. Організація перевезень та обов'язки учасників перевізного процесу небезпечних та наливних вантажів.

Загальні заходи безпеки. Вимоги до рухомого складу при перевезеннях небезпечних вантажів. Обов'язки основних учасників перевезення: вантажовідправника, перевізника, вантажоодержувача, оператора залізничних перевезень у вагонах-цистернах, оператора залізничної інфраструктури. Особливості перевезень наливних вантажів.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2. Вимоги до перевезення небезпечних вантажів у міжнародному сполученні та заходи спрямовані на запобігання аварійним ситуаціям.

Тема 5. Особливості передачі вагонів з небезпечними вантажами у міжнародному сполученні.

Небезпечні вантажі, перевезення яких допускається у міжнародному сполученні з дотриманням вимог СМГС та особливих умов. Організація міжнародних перевезень небезпечних та наливних вантажів.

Тема 6. Вимоги до прийманні вагонів та контейнерів з небезпечними вантажами у комерційному та технічному відношенні.

Загальні положення. Вимоги до комерційного огляду поїздів та вагонів. Поняття про комерційні несправності. Перелік комерційних несправностей та порушень СМГС, з якими вагонами із вантажами від іноземних залізниць не приймаються. Оформлення комерційних несправностей (складання акту загальної форми ГУ-23). Порядок дії у разі виявлення вагонів з комерційними несправностями, які загрожують збереженню вантажів. Усунення комерційних несправностей у поїздах.

Тема 7. Основні причини виникнення аварійних ситуацій та заходи спрямовані на запобігання аварійним ситуаціям.

Загальні відомості про безпеку руху на залізничному транспорті. Фактори, які впливають на безпеку залізничного транспорту. Загальна характеристика транспортних подій. Аналіз безпеки руху поїздів у господарствах залізниць України. Основні напрямки системи профілактичної роботи з питань безпеки руху на залізницях України.

Тема 8. Порядок ліквідації наслідків аварійних ситуацій.

Сповіднення про виникнення аварійних ситуацій. Особливості ліквідації наслідків аварійних ситуацій в залежності від класу небезпечних вантажів. Форма і зміст аварійної картки. Ліквідація наслідків аварійних ситуацій з небезпечними вантажами. Ведення аварійно-відбудовних робіт. Гасіння пожеж. Локалізація забруднень, нейтралізація і дегазація небезпечних вантажів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	У тому числі					усього	У тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.		л	п	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль I												
Змістовий модуль I. Законодавство у сфері перевезення небезпечних та наливних вантажів, класифікація та ідентифікація небезпечних вантажів.												
Тема 1. Міжнародне та національне законодавство у сфері перевезення небезпечних вантажів. Загальні поняття та терміни, що використовуються у міжнародних та національних правилах, законодавча база перевезень небезпечних вантажів, вимоги Закону України «Про перевезення небезпечних вантажів», страхування перевезень небезпечних вантажів, проведення обов'язкового навчання фахівців, які	14	3	2				9	11,5	1	0,5		10

забезпечують організацію перевезень небезпечних вантажів. Визначення небезпечних вантажів згідно переліку ООН.											
Тема 2. Класифікація та ідентифікація небезпечних й наливних вантажів. Класифікація небезпечних вантажів. Показники та критерії класифікації небезпечних вантажів відповідно до ДСТУ 4500-3 «Вантажі небезпечні. Класифікація». Ідентифікаційні номери безпеки та класифікаційні коди небезпечних речовин та виробів класів 2 – 9. Знаки безпеки та нанесення їх на рухомому складі.	15	4	2		9	16,5	1	0,5			15
Тема 3. Особливості перевезення небезпечних вантажів класу 1 та умови перевезення небезпечних вантажів в обмежених кількостях. Визначення вантажів класу 1, умови їх перевезення. Заходи безпеки при перевезенні небезпечних вантажів класу 1 та вантажів інших класів в обмежених кількостях. Показники та критерії класифікації небезпечних вантажів відповідно до ДСТУ-4500-3 «Вантажі небезпечні. Класифікація».	15	4	2		9	11	1				10
Тема 4. Організація перевезень та обов'язки учасників перевізного процесу небезпечних та наливних вантажів. Загальні заходи безпеки. Вимоги до рухомого складу при перевезеннях небезпечних вантажів. Обов'язки основних	15	4	2		9	16	1				15

учасників перевезення: вантажовідправника, перевізника, вантажоодержувача, оператора залізничних перевезень у вагонах-цистернах, оператора залізничної інфраструктури. Особливості перевезень наливних вантажів. вимоги до вагонів (контейнерів-цистерн) у яких перевозяться вантажі наливом.												
<i>Разом за змістовим модулем I</i>	59	15	8	0	0	36	55	4	1			50
Модуль II												
Змістовий модуль II												
Вимоги до перевезення небезпечних вантажів у міжнародному сполученні та заходи спрямовані на запобігання аварійним ситуаціям												
Тема 5. Особливості передачі вагонів з небезпечними вантажами у міжнародному сполученні. Небезпечні вантажі, перевезення яких допускається у міжнародному сполученні з дотриманням вимог СМГС та особливих умов. Організація міжнародних перевезень небезпечних та наливних вантажів. Порядок визначення страхових платежів.	16	4	2			10	16,5	1	0,5			15
Тема 6. Вимоги до прийманні вагонів та контейнерів з небезпечними вантажами у комерційному та технічному відношенні. Загальні положення. Вимоги до комерційного огляду поїздів та вагонів. Поняття про комерційні несправності. Перелік комерційних несправностей та порушень СМГС, з якими вагонами із вантажами	15	3	2			10	21,5	1	0,5			20

<p>від іноземних залізниць не приймаються. Оформлення комерційних несправностей (складання акту загальної форми ГУ-23). Порядок дії у разі виявлення вагонів з комерційними несправностями, які загрожують збереженню вантажів. Усунення комерційних несправностей у поїздах. Оформлення перевізних документів небезпечних вантажів.</p>														
<p>Тема 7. Основні причини виникнення аварійних ситуацій та заходи спрямовані на запобігання аварійним ситуаціям. Загальні відомості про безпеку руху на залізничному транспорті. Фактори, які впливають на безпеку залізничного транспорту. Загальна характеристика транспортних подій. Аналіз безпеки руху поїздів у господарствах залізниць України. Основні напрямки системи профілактичної роботи з питань безпеки руху на залізницях України. Формування поїздів і маневрова робота з вагонами, завантаженими вибуховими матеріалами.</p>	16	4	2		10	11	1							10
<p>Тема 8. Порядок ліквідації наслідків аварійних ситуацій. Сповіщення про виникнення аварійних ситуацій. Особливості ліквідації наслідків аварійних ситуацій в залежності від класу небезпечних вантажів. Форма і зміст аварійної картки. Ліквідація наслідків аварійних ситуацій з небезпечними вантажами. Ведення</p>	14	4	1		9	16	1							15

аварійно-відбудовних робіт. Гасіння пожеж. Локалізація забруднень, нейтралізація і дегазація небезпечних вантажів. Вимоги до навантаження, розвантаження, обробки небезпечних вантажів.													
<i>Разом за змістовим модулем II</i>	61	15	7	0	0	39	<i>65</i>	<i>4</i>	<i>1</i>				<i>60</i>
Усього годин	120	30	15	0	0	75	120	8	2	-	-	-	110

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Не передбачено	-

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Визначення небезпечних вантажів згідно переліку ООН.	2	0,5
2	Знаки безпеки та нанесення їх на рухомому складі.	2	-
3	Показники та критерії класифікації небезпечних вантажів.	2	0,5
4	Вимоги до вагонів (контейнерів-цистерн) у яких перевозяться вантажі наливом.	2	-
5	Порядок визначення страхових платежів.	2	0,5
6	Оформлення перевізних документів небезпечних вантажів.	2	0,5
7	Формування поїздів і маневрова робота з вагонами, завантаженими вибуховими матеріалами.	2	-
8	Вимоги до навантаження, розвантаження, обробки небезпечних вантажів.	1	-
	Разом	15	2

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Не передбачено	-

8. Самостійна робота

№	Назва теми	Кількість
---	------------	-----------

з/п		годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Міжнародне та національне законодавство у сфері перевезення небезпечних вантажів	5	10
2	Класифікація та ідентифікація небезпечних й наливних вантажів	10	15
3	Особливості перевезення небезпечних вантажів класу 1 та умови перевезення небезпечних вантажів в обмежених кількостях	5	10
4	Організація перевезень та обов'язки учасників перевізного процесу небезпечних та наливних вантажів	10	15
5	Особливості передачі вагонів з небезпечними вантажами у міжнародному сполученні	10	15
6	Вимоги до прийманні вагонів та контейнерів з небезпечними вантажами у комерційному та технічному відношенні	15	20
7	Основні причини виникнення аварійних ситуацій та заходи спрямовані на запобігання аварійним ситуаціям	5	10
8	Порядок ліквідації наслідків аварійних ситуацій	15	15
	Разом	75	110

9. Індивідуальні (практичні) завдання

Індивідуальні завдання не передбачені.

10. Методи навчання

Передбачено практичні заняття з елементами дослідження разом з інтенсивною самостійною роботою студента, яку регулярно контролюють поточними, модульними та підсумковими контролюями, що дозволяє студенту після відповідної додаткової роботи підвищувати свої залікові показники. Передбачено розв'язування індивідуальних завдань.

11. Методи контролю

Контроль знань студентів здійснюється згідно таблиці 11.1. У першому семестрі студенти складають іспит. Більшу кількість рейтингових балів студент отримує завдяки ритмічній аудиторній та самостійній роботі протягом семестру, тоді як на заходи проміжного та підсумкового контролю припадає не більше 20-30% балів.

Курс дисципліни «ОППНВ» поділено на два модулі, що складаються впродовж першого семестру навчального року.

Кожний модуль складається із двох частин: теоретичної (лекційний матеріал) та практичних (протягом семестру) робіт, а також постійної самостійної роботи студента. Кожний розділ є обов'язковим для опанування і оцінюється відповідною кількістю балів. Балами оцінюється також самостійна робота студентів.

Оцінка по модулю визначається кількістю балів, які отримав студент за теоретичну, практичну частини та самостійну роботу.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Таблиця 12.1 – Розподіл балів, які отримують студенти

Модулі	Модуль I		Модуль II		Кількість балів у семестрі*	Підсумковий контроль (залік, екзамен)**
Кількість балів за модуль	40		40			
Змістові модулі	ЗМ 1	Тестовий модульний контроль	ЗМ 2	Тестовий модульний контроль	80	20
Кількість балів за ЗМ та модульний контроль	25	15	20	20		
Кількість балів за видами роботи	Практичні	Тестовий контроль	Модульний контроль	Практичні	Модульний контроль	
Виконання індивідуального завдання	15			10		
Активність на заняттях		10		10		
Наукова робота	Участь у наукових конференціях, семінарах, круглих столах, студентських олімпіадах та конкурсах – 0-15 балів					15

Критерії оцінювання Залікового завдання

Завдання	Кількість балів
Питання 1	4
Питання 2	4
Питання 3	4
Питання 4	4
Питання 5	4
Разом	20

Студент при вчасному складанні двох модулів за семестр може отримати автоматично оцінку з курсу відповідно до таблиці 12.2.

Таблиця 12.2 – Шкала оцінювання

Кількість балів (за шкалою навчального закладу)	Екзаменаційна оцінка за національною шкалою	За шкалою ECTS
90 – 100	відмінно	A
82 – 89	добре	B
75 – 81		C
64 – 74	задовільно	D
60 – 63		E
35 – 59	незадовільно з можливістю повторного складання	FX
0 – 34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом	F

Таким чином, модульний контроль дозволяє вивчити і скласти курс «Організація перевезення небезпечних та наливних вантажів» по частинах, як його практичні, так і теоретичні розділи.

Студент повинен ознайомитись із запитаннями до модульних контрольних робіт, темами практичних занять.

Модульна система контролю доповнена стислим описом змісту та основних питань лекцій та практичних занять, посилання на змістові модулі Галузевого стандарту вищої освіти.

13. Методичне забезпечення

№ п/п	Автор, назва, рік видання, видавництво	Кільк.е кз. у бібл.	Примітка
1	Габа В.В., Кацман М.Д., Юрченко О.Г. Перевезення небезпечних вантажів залізничним транспортом: Навчальний посібник. – Київ: ДЕГУТ, 2019 – 224 с.	Ел.вигляд	Укр.

14. Рекомендована література

Основна

1. Статут залізниць України. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 25.12.2002 р., № 1973. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/457-98-%D0%BF>.
2. Про перевезення небезпечних вантажів: Закон України від 06.04.2000 р. № 1644-III (із змінами). *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 2000. № 28. Ст. 222.
3. Правила перевезення небезпечних вантажів (з 01.09.2017 р.). URL: http://uz.gov.ua/cargo_transportation/legal_documents/terms_of_freight/page-

- 3/460401/.
4. Посібник до Регламенту про міжнародні перевезення небезпечних вантажів (RID). Київ: ТОВ «Швидкий рух», 2006. 240 с.
  5. Правила перевезень вантажів залізничним транспортом України (із змінами): офіц. видання: затв. наказом Мінтрансу України від 09.12.2002 р. Київ: ТОВ «Видавничий дім САМ», 2004. Ч. 2. 222 с.
  6. Правила безпеки та порядок ліквідації наслідків аварійних ситуацій з небезпечними вантажами при перевезенні їх залізничним транспортом (з 01.09.2017 р.). URL: http://uz.gov.ua/cargo_transportation/legal_documents/terms_of_freight/page-3/460421/.
  7. Правила перевезень вантажів залізничним транспортом України (із змінами): офіц. видання: затв. наказом Мінтрансу України від 09.12.2002 р. Київ: ТОВ «Видавничий дім САМ», 2004. Ч. 1. 432 с.
  8. Порядок і правила проведення обов'язкового страхування відповідальності суб'єктів перевезення небезпечних вантажів на випадок настання негативних наслідків під час перевезення небезпечних вантажів: офіц. видання: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 01.06.2002 р. за №733. Офіційний вісник України. 2002. № 23. Ст. 1106.
  9. Пат. 92491 України. Спосіб очищення зовнішньої поверхні казанів вагонів-цистерн від забруднень темними нафтопродуктами / МПК В60S3/04. Опубл. 26.08.2014, Бюл. №16.
  10. Пат. 99290 України. Спосіб блокування переміщення вагонів з небезпечним вантажем без прикриття / МПК В61L 23/00; В61F7/00. Опубл. 25.05.2015, Бюл. № 10.
  11. Пат. 102779 України. Спосіб контролю технічного стану вагонів з небезпечним вантажем у процесі перевезення / МПК В6S 1/00; В6S5/00; В61L 23/00; В61K9/00. Опубл. 25.11.2015, Бюл. № 22.
  12. Пат. 103113 України. Спосіб контролю повноти зливу та очищення внутрішньої і зовнішньої поверхні цистерни (вагона) / МПК В61D5/00; В08B9/00; В60S1/00; В60S5/00. Опубл. 10.12.2015, Бюл. № 23.
  13. Пат. 108126 України. Спосіб виявлення, гасіння пожежі у вагонах залізничного транспорту / МПК А62С3/00; А62С3/07. Опубл. 11.07.2016, Бюл. № 13.
  14. Положення про класифікацію транспортних подій на залізницях України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0904-17>.
  15. Порядок перевірки цистерн для перевезення небезпечних вантажів. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0663-15>.
  16. Типове положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0231-05>.
  17. Правила охорони праці під час виконання вантажно-розвантажувальних робіт на залізничному транспорті. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0124-15>.
  18. ПБРМ-2006. Правила ядерної та радіаційної безпеки при перевезенні радіоактивних матеріалів. URL: <http://zakon3.rada>.

gov.ua/laws/show/z1056-06.

19. Актуальні питання охорони праці на залізничному транспорті: навч. посіб. / М. І. Ворожбіян, Д. С. Козодой, О. А. Абакумов, Б. К. Гармаш. Харків, 2010. 215 с.
20. Про екстрену медичну допомогу: Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5081-17>.
21. Технологічний процес роботи залізничних станцій з наливу та зливання нафто вантажів і промиво-пропарювальних станцій з очищення та підготовки цистерн для перевезення вантажів (ЦМ-0013). Наказ від 31.03.05 №066-Ц.
22. Зеркалов Д.В., Адаменко М.І., Кацман М.Д., Родкевич О.Г. та ін. Наукові основи техногенно-екологічної безпеки / Монографія. К.: Основа, 2014. – 837 с.
23. Юхимчук С.В., Кацман М.Д. Моделі автоматизації вироблення рекомендацій керівнику гасіння пожежі на залізничному транспорті. – Вінниця: Універсум, 2008-144с.
24. Кацман М.Д., Кононова Г.Б., Діденко І.В., Огороднійчук Н.В. Ліквідація пожеж на залізничному транспорті. Посібник / За ред.Д.В.Зеркалова. – К.: Основа. 2006 – 216с.

Додаткова

- 1 Габа В. В., Юрченко О. Г., Рудюк М.В. Транспортно-експедиторська та операторська діяльність на залізничному транспорті. Навчальний посібник – К.: ДУІТ, 2021. – 138 с.
- 2 Габа В. В., Юрченко О. Г., Рудюк М.В. Транспортний сервіс: Методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи. – К.: ДУІТ, 2021. –141 с.
- 3 Закон України «Про оренду державного майна», Документ 2269-12, остання редакція від 20.06.2007 на підставі 997-16.
- 4 Інструкція про порядок передачі в оренду вантажних вагонів, Мінтранс 1997 р. № 101.
- 5 Митний контроль та митне оформлення: Навч. посіб. / За ред. М.М. Каленського, П.В. Пашка. – К.: Т-во „Знання”, КОО, 2002. – 284 с. – (Митна справа в Україні)
- 6 Митний контроль на залізничному транспорті / В.А. Писарєв, О.В. Рождественський, П.В. Пашко; За ред. П.В. Пашка. – К.: Т-во „Знання”, 2004. – 404 с. – (Митна справа в Україні)
- 7 Європейське залізничне законодавство: Підбірка законодавчих актів ЄС / За ред. Матвіїва І.Б. – К.: „Укрзалізниця”, 2006. – с. 296.
- 8 Зеркалов Д.В. Довідник експедитора. Книга перша. 2002 р., К. «Основа».
- 9 Кушнірчук В. П., Петров В. І., Зеркалов Д. В. Перевезення вантажів залізничним транспортом: Довідник. – К.: «Основа», 2001.
- 10 «Інструкція про взаємодію митних органів і залізниць України під час переміщення через митний кордон України товарів (вантажів) залізничними вантажними поїздами. 04.12.2008, №1157/15848.

11 Чернецька Н. Б., Кущенко О. В., Шворткова Г. М. «Транспортно-експедиційна робота на залізничному транспорті». Навчальний посібник – Луганськ: Видавництво СНУ ім. В. Даля, 2009 р.

25.ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Про транспортно-експедиторську діяльність: Закон України № 1955-IV від 1 липня 2004 року, зі змінами та доповненнями:
2. <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1955-15>
3. Про транзит вантажів: Закон України № 1172-XIV від 20 жовтня 1999 року, зі змінами та доповненнями:
4. <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1172-14>
5. Угода про міжнародне вантажне залізничне сполучення (Соглашение о международном грузовом железнодорожном сообщении - СМГС) – 2001:
6. <http://www.uz.gov.ua/ci/org/osjd/SMGS/SMGS2009.pdf>
7. Конвенція про міжнародні залізничні перевезення вантажів (КОТІФ) та Додатки до неї. – 2005:
8. http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=994_291
9. Про перевезення небезпечних вантажів Закон України № 1644-III від 6 квітня 2000 року, зі змінами та доповненнями:
10. <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1644-14>
11. Цивільний кодекс України (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2003, NN 40-44):
12. <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=435-15>
13. Постанова КМУ від 1 червня 2002 р. № 733 «Про затвердження Порядку і Правил проведення обов'язкового страхування відповідальності суб'єктів перевезення небезпечних вантажів на випадок настання негативних наслідків під час перевезення небезпечних вантажів».
14. <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/733-2002-%D0%BF>

26

При вивченні дисципліни, виконанні самостійних робіт використовуються електронні ресурси (інтернет-джерела з посиланням на сайт наводяться у списку використаних джерел).